

Jiří Paroubek: Smutné vládní představení...

 infokuryr.cz/n/2023/05/12/jiri-paroubek-smutne-vladni-predstaveni

kurýr

12. května 2023

Vláda dnes představila vládní balíček, který má – podle ní – přispět ke konsolidaci veřejných financí. Kromě toho představila vláda také své záměry v oblasti důchodů, o nichž hrdě a přehnaně hovoří jako o důchodové reformě.

Je potřeba říci, že významnou část fiskálních problémů způsobila státní ODS, s asistencí nyní největšího opozičního subjektu, hnutí ANO, v závěru roku 2021. Tehdy, zároveň se zrušením superhrubé mzdy, nebyla nastavena sazba daně z příjmů FO, která by vynesla srovnatelné příjmy pro státní rozpočet z výběru této daně, jaké byly dosahovány u superhrubé mzdy. A tento problém se samozřejmě v příjmech státního rozpočtu táhne dodnes.

Dnes už má hodnotu zhruba 130 mld. Kč, které unikají z příjmu státního rozpočtu. To je zhruba polovina strukturálního deficitu, který dnes stát sužuje.

Byla to zvláštní neodpovědnost od obou politických stran, ale zejména od ODS, která přeci věděla, že bude jednou vládnoucí stranou. To se, bohužel, naplnilo už v závěru roku 2022. A že tak bude muset tento propad příjmů státního rozpočtu řešit. Stejně tak v závěru roku 2021 politické strany ve sněmovně přistoupily k likvidaci prý nadbytečné daně z prodeje nemovitostí. A připravily tak stát o dalších 14 mld. rozpočtových příjmů, které jsou administrativně velmi snadno vybíratelné.

Fialova vláda pak po svém nástupu zrušila ještě to, co zbylo z EET, připravila tak stát o dalších 14 mld. Kč rozpočtových příjmů.

Na druhé straně se vláda nežinýruje s některými více méně nesmyslnými výdaji, když straší válkou na Ukrajině. Z 92 mld. Kč rozpočtovaných státem pro ministerstvo obrany (MO) v loňském

roce, můžeme v příštím roce očekávat, že se výdaje MO zvýší až na 150 či 160 mld. Kč. A když se nějaká položka státního rozpočtu tak razantně zvyšuje, musí se nutně někde ubrat. Velkou část problémů státního rozpočtu zavinila současná vláda nebo některé její strany.

Zdá se, že její představy o zvýšení některých rozpočtových příjmů a o snížení rozpočtových výdajů v jejím „souboru opatření“ jsou silně přehnané.

Pokud jde o důchodovou reformu, o které vláda tak ráda hovoří, vlastně na prezentaci kromě více nebo méně stupidních řečí poradkyň vlády Horské a Nerudové, nepředvedla nic. Horské vadí skandinávský důchodový systém (já bych naopak byl šťasten, kdyby u nás byl uplatněn) a Nerudová s klidem a arogancí sobě vlastní řekla, že se, pokud jde o důchodovou oblast, za třicet let nic nestalo. Jen připomenu, že se u nás před časem navýšil věk odchodu do důchodu na 65 let. A tiše připomenu, že Francouzi, francouzští odboráři bouřlivě protestují na hranici občanské vzpoury, proti navýšení odchodu věku do důchodu na 64 let. Přitom ve Francii je průměrná délka dožití vyšší než v České republice.

Rozumné vlády u nás prováděly spíše parametrické změny, které stačily udržet důchodový systém pohromadě. A že v současné době je důchodový systém deficitní? Republika v tom není sama.

Evropská komise už před časem umožnila, aby schodky v důchodovém systému byly ve státech EU hrazeny ze státního rozpočtu. Ale pak jde tedy o rozpočtové priority, které ta která vláda má.

Tato vláda chce nacpat desítky miliard korun zahraničním, zejména americkým zbrojařům (např. nákup amerických stíhaček F-35 za nejméně 100 mld. Kč) namísto toho, aby tyto peníze dávala třeba na pokrytí schodku důchodového systému. To by dávalo větší smysl.

Záměr vlády, pokud jde o důchody, zdráhám se použít slova důchodová reforma, protože se o žádnou reformu nejedná, je prostý. Prodlužovat věk odchodu do důchodu na jedné straně a snižovat dynamiku růstu důchodů.

V tuto chvíli, kdy stát krvácí a občanům klesá životní úroveň v souhrnu let 2022 a 2023 až o čtvrtinu, přijít s návrhy, které ve svých důsledcích budou znamenat další růst inflace a další pokles koupěschopnosti obyvatelstva, může udělat jenom ekonomický a zejména politický diletant. Vláda vůbec nehledá cesty, jak ulehčit stále se zhoršující situaci českého obyvatelstva.

Jak jsem dnes v jedné televizi slyšel, lidé kupují drahé zahraniční zájezdy, takže se vlastně nic moc neděje... Ale podle průzkumů veřejného mínění si zahraniční dovolenou nemůžou dovolit tři čtvrtiny českých občanů. A dovoluji si tvrdit, že zhruba tento počet českých občanů, tedy tři čtvrtiny, bude mít větší či menší problémy v zemi důstojně žít.

Vláda úplně pominula v 'konsolidačním balíčku' např. alespoň úvahy o Tobinově dani z finančních spekulací anebo o boji proti daňovým rájům. Samozřejmě, že tyto dva potenciální daňové příjmy státního rozpočtu by vláda musela řešit ve spolupráci s dalšími zeměmi EU. Ale není to neřešitelné. A přineslo by to desítky miliard.

Vláda nechává s klidem odplývat ze země v některých letech přes 300 mld. Kč dividend do centrálních zahraničních společností z účtů jejich českých filiálék. Proč by tady nemohla např. třetina nebo čtvrtina odváděných dividend zůstat a posloužit ke krytí schodku důchodového účtu. A vláda by měla hned finanční zdroj jak víno. A stabilní. Zahraniční firmy vycházejí z toho, že daňový systém v Česku pracuje, pokud jde o daň z příjmu, s nižšími sazbami nežli v západní Evropě. Svého druhu jsou tu zahraniční investoři jako v daňovém ráji. Vláda chce zvýšit sazbu daně z příjmu z 19% na 21% (od roku 2025). To sice nějaké peníze do státního rozpočtu

přinese, ale raději bych viděl daňovou progresi, která by se týkala těch největších firem oligopolního charakteru. A ne všech firem, tedy i těch malých a středních, ve zdrcující většině českých firem.

Prostě vláda nemá politický cit a nechá se vláčet neodpovědnými názory pravicových ekonomů, kteří vůbec neznají složitou situaci většiny českých rodin a nemají žádnou odpovědnost.

Jiří Paroubek

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST